

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ
ΓΕΝ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Διεύθυνση Χωροταξίας**

Τμήμα Α

Ταχ. Δ/ση : Αμαλιάδος 17

Ταχ. Κώδικας : 11523

TELEX : 216938

TELEFAX : 6458690

Πληροφορίες : Ι. Κουκάς

Τηλέφωνο : 6453827

Αθήνα 25.6.2003

Α.Π. 25297

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: «Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας»

Έχοντας υπόψη :

Τις διατάξεις των άρθρων 8, 18 παράγραφος 5 του ν. 2742/99 «Χωροταξικός Σχεδιασμός και Αειφόρος Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 207)

Τη γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, που συνεδρίασε στις 16.12.02 και στις 27.1.03.

Την εισήγηση της Δνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ με αριθμό πρωτοκόλλου 19775/19.5.2003

Το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

Αποφασίζουμε :

Άρθρο 1

Εγκρίνεται το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με το οποίο :

Καταγράφεται και αξιολογείται η θέση της Περιφέρειας στο διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο, ο ρόλος της σε εθνικό επίπεδο και σε σύγκριση με άλλες περιφέρειες καθώς επίσης και οι λειτουργίες διαπεριφερειακού χαρακτήρα που έχει ή μπορεί να αναπτύξει.

Καταγράφονται και αξιολογούνται οι παράγοντες εκείνοι που επηρεάζουν τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και διάρθρωση του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Αποτιμώνται οι χωρικές επιπτώσεις των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών και προγραμμάτων στο Επίπεδο της Περιφέρειας και

Προσδιορίζονται με προοπτική δεκαπέντε (15) ετών βασικές προτεραιότητες και οι στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου στο

επίπεδο της Περιφέρειας, οι οποίες θα προωθούν την ισότιμη ένταξή της στον ευρύτερο διεθνή, ευρωπαϊκό και εθνικό χώρο.
(τα παραπάνω καθορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 3)

Άρθρο 2

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στοχεύει :

Στην εναρμόνιση με τα εγκεκριμένα ή υπό διαμόρφωση κείμενα του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και την εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων και επιλογών τους, στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Την προώθηση της αειφόρου, ισόρροπης και διαρκούς ανάπτυξης της Περιφέρειας σύμφωνα με τις φυσικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητές της.

Στην ενσωμάτωση των κατευθύνσεων του περιφερειακού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και άλλων γενικών ή ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου της περιφέρειας.

Στην εξασφάλιση της ικανότητάς τους να αποτελέσουν τη βάση αναφοράς για το συντονισμό και την εναρμόνιση των επί μέρους πολιτικών, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων του Κράτους, των δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη συνοχή και ανάπτυξη του περιφερειακού χώρου.

Στην εξασφάλιση κατευθύνσεων για τα μεγάλα αστικά συγκροτήματα για τα οποία απαιτούνται Ρυθμιστικά Σχέδια για την οικιστική τους οργάνωση και για την προστασία του περιβάλλοντος.

Στην εξασφάλιση της ικανότητάς τους να λειτουργούν ως κατευθυντήρια πλαίσια στα κατώτερα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΠΕΡΠΟ, και ΖΟΕ) εξασφαλίζοντας την συνεκτική διαχείριση του χώρου.

Στην εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων - επιλογών των χωρικών κατευθύνσεων αναφορικά με τις περιοχές στις οποίες θα ενεργοποιούνται τα εργαλεία και οι μηχανισμοί του Ν. 2742/1999, ειδικότερα δε οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων και τέλος οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων.

Στον καθορισμό προγράμματος δράσης στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες ενέργειες για την εφαρμογή των προτάσεων των ΠΠΧΣΑΑ, ρυθμίσεις, μέτρα και προγράμματα, το κόστος και οι πηγές χρηματοδότησης των προτεινόμενων παρεμβάσεων, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων.

Άρθρο 3

Α. ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας περιλαμβάνεται μεταξύ των 25 φτωχότερων και αναπτυξιακά καθυστερημένων ευρωπαϊκών περιφερειών με βάση το κατά κεφαλή ΑΕΠ.

Παρά την υπαγωγή της από άποψη γεωγραφικής και χωροταξικής ένταξης στο ευρωπαϊκό χωρικό σύστημα της Κεντρικής Μεσογείου από κοινού με τις περιφέρειες της Νότιας Ιταλίας και Σικελίας, διατηρεί χαρακτηριστικά σχετικής υστέρησης – μειονεκτικότητας, χωρίς να έχει αναπτύξει σε ικανό βαθμό με τις περιφέρειες αυτές σχέσεις συνεργασίας και συμπληρωματικών αναπτυξιακών δράσεων, λόγω των ανεπαρκειών μεταφορικής και ενεργειακής υποδομής. Ωστόσο με την ολοκλήρωση των μεγάλων έργων των διευρωπαϊκών δικτύων προβλέπεται ενίσχυση του διεθνούς και εθνικού ρόλου της περιφέρειας:

- Ως νότιας δυτικής πύλης της χώρας προς την Κεντρική Μεσόγειο.
- Ως κεντρικού πόλου ανάπτυξης στον αναπτυξιακό άξονα της Αδριατικής - Ιονίου.
- Ως τουριστικού – πολιτιστικού προορισμού με διεθνούς αξίας αρχαιολογικό - πολιτιστικό, φυσικό περιβάλλον (Αρχαία Ολυμπία, περιοχές Ramsar κλπ).
- Ως εμπορευματικού – διαμετακομιστικού κόμβου των δικτύων διευρωπαϊκής συνεργασίας και ανάπτυξης στο χώρο της ΝΑ Ευρώπης (Νότιο Μεσογειακό Τόξο), με εστία τα λιμάνια Πατρών, Πλατυγυαλίου Αστακού.
- Ως κόμβου νέας τεχνολογίας με εστία τις Πανεπιστημιακές υποδομές και το Τεχνολογικό Πάρκο Πατρών.

Σε σχέση με το εθνικό χωρικό σύστημα η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελεί την περιοχή σύγκλισης του Κεντρικού Αναπτυξιακού Άξονα ΠΑΘΕ, του υπό ανάπτυξη Δυτικού Άξονα της χώρας και του προτεινόμενου άξονα (της λεγόμενης “Διαγωνίου”) Βόλου – Λαμίας – Ναυπάκτου – Πατρών – Νότιας Δυτικής Πύλης της Χώρας (λιμάνια Πατρών, Πλατυγυαλίου Αστακού).

Η περιφέρεια αναπτύσσει χωροταξικές σχέσεις και εξαρτήσεις διαπεριφερειακής εμβέλειας κυρίως προς το χώρο της Πελοποννήσου, τα νησιά του Ιονίου και με την περιφέρεια Αττικής, με πυρήνα το διαπεριφερειακής ακτινοβολίας αστικό κέντρο της Πάτρας.

Μικρότερες είναι οι χωροταξικές σχέσεις και εξαρτήσεις της Περιφέρειας αφενός με την περιφέρεια Ηπείρου λόγω κυρίως του διαχωριστικού φραγμού του Πατραϊκού και του Αμβρακικού και αφετέρου με την Κεντρική Ελλάδα (περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας) λόγω κυρίως έλλειψης ικανοποιητικής απευθείας μεταφορικής σύνδεσης.

Η υλοποιούμενη άρση των φραγμών επικοινωνίας (κυρίως μέσω των Ζευξέων Ρίου Αντίρριου και Ακτίου – Πρέβεζας, καθώς και της Ιόνιας Οδού και της λεγόμενης “Διαγωνίου” κ.α.) αναμένεται να αναβαθμίσει το ρόλο της περιφέρειας και συνολικά του δυτικού διαμερίσματος της χώρας, με την ανάπτυξη διαπεριφερειακών σχέσεων στο εμπόριο, τον τουρισμό, τον πολιτισμό, την έρευνα – τεχνολογία και τις υπηρεσίες, ενισχύοντας παράλληλα την “ενότητα” ολόκληρου του δυτικού διαμερίσματος στην προοπτική μιας πιθανής νέας περιφερειακής διάρθρωσης της χώρας που θα διασφαλίζει πλέον ισόρροπη συνεργασία επιμέρους αναπτυξιακών ενοτήτων και νομών σε νέα περιφερειακά σύνολα.

Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Β.1. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

α. Πλεονεκτήματα – Ευκαιρίες

Παρά τη σχετική κάμψη των δημογραφικών ρυθμών και την υποχώρηση του αναπτυξιακού προϊόντος της περιφέρειας σε σχέση με τη χώρα, ως περιφέρεια με μεσογειακή ταυτότητα, εύκρατο κλίμα, κοινωνική συνοχή και ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα, διαθέτει δυναμικές προοπτικές :

Στον τομέα των μεταφορών, όπου η δυναμική προοπτική επέκτασης και αναβάθμισής τους, αναμένεται να επιδράσει προωθητικά στο σύνολο των παραγωγικών τομέων και στην ανάπτυξη λειτουργιών με διεθνή εμβέλεια.

Στην έρευνα και τις νέες τεχνολογίες με αξιοποίηση του δυναμικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των ειδικών υποδομών (Πανεπιστήμιο και Τεχνολογικό Πάρκο Πατρών, Πανεπιστημιακές Σχολές Αγρινίου και ΤΕΙ Μεσολογγίου, Πατρών, Πύργου – Αμαλιάδας, Ναυπάκτου).

Στην ανταγωνιστική λειτουργία του πρωτογενή τομέα ως σημαντικού παραγωγικού πόρου και μέσου προστασίας των φυσικών τοπίων, με μέτρα ανάπτυξης οικολογικών-παραδοσιακών καλλιέργειών, ελέγχου ποιότητας, τυποποίησης, προβολής προϊόντων, καθώς και βελτίωσης των συστημάτων εμπορίας – διακίνησης προϊόντων.

Στην ανάδειξη του εθνικής και διεθνούς αξίας πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος (Αρχαία Ολυμπία – Ήλιδα, Επικούρειος Απόλλων, Μεσολόγγι, Καλάβρυτα, Θέρμο, κ.ά.).

Στην αναβάθμιση του ρόλου της ως τόπου τουριστικού προορισμού με ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, συγκρότηση λειτουργικών τουριστικών ενοτήτων και δημιουργία δικτύων και διαδρομών τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, αξιοποιώντας το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και αναπτύσσοντας διεθνούς εμβέλειας λειτουργίες για την ανάδειξη – προβολή – αξιοποίηση των σπάνιων φυσικών οικοσυστημάτων και των αρχαιολογικών μνημείων που διαθέτει.

Στην υλοποίηση αστικών πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης με δημιουργία εξειδικεύσεων στις πόλεις και τους οικισμούς καθώς και δικτύων συνεργασίας και συμπληρωματικών δράσεων με αιχμή την Ευρύτερη Αστική Περιοχή της Πάτρας και τα σημαντικά αστικά κέντρα της περιφέρειας (Αγρίνιο, Μεσολόγγι - Αιτωλικό, Αίγιο, Ναύπακτος, Πύργος – Κατάκολο - Αμαλιάδα, κ.ά.).

Στην δημιουργία εταιρικής σχέσης πόλης – υπαίθρου και βιώσιμης ανάπτυξης των ορεινών περιοχών και του αγροτικού χώρου μέσω σχέσεων συνέργειας.

Στη πολυκεντρική οργάνωση του οικιστικού δικτύου στο σύνολο της έκτασης της περιφέρειας με άρση της εσωτερικής ανισομέρειας αξιοποιώντας τη νέα δομή των εθνικών και διεθνών μεταφορικών αξόνων (οδικών και σιδηροδρομικών).

Στην προώθηση του στόχου της συνοχής και στην σταδιακή άρση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων (Ν. Αιτωλοακαρνανίας, ορεινός χώρος περιφέρειας), που θα συμβάλλει ουσιαστικά στην ισχυροποίηση του ρόλου της περιφέρειας στον εθνικό και διεθνή χώρο.

β. Μειονεκτήματα – Κίνδυνοι.

Φθίνουσα διαχρονική εξέλιξη του ενεργού πληθυσμού και υστέρηση βιοτικού επιπέδου σε σχέση με τη χώρα βάσει δεικτών ευημερίας.

Δυσχέρειες διαρθρωτικής προσαρμογής στα μακροοικονομικά μεγέθη καθώς και δυσχέρειες εκσυγχρονισμού των παραγωγικών δραστηριοτήτων, κατά κύριο λόγο στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα που σήμερα διέρχονται ύφεση ως προς την παραγωγικότητα και υφίστανται τις ισχυρότερες πιέσεις.

Ελλιπής αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων στους διεθνούς αξίας πολιτιστικούς και φυσικούς πόρους και υστέρηση στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού (χειμερινού, ιαματικού, αρχαιολογικού, συνεδριακού, οικοτουρισμού, κ.ά.) μέσω δικτύων πολιτιστικού – τουριστικού χαρακτήρα.

Ανισότητες χωρικής ανάπτυξης, καθώς το βόρειο τμήμα της περιφέρειας (Ν. Αιτωλοακαρνανίας) είναι σχετικά αποκομμένο από τον κεντρικό αναπτυξιακό άξονα της χώρας (ΠΑΘΕ), λόγω της γεωγραφικής και μεταφορικής δυσπροσιτότητας που δημιουργεί ο διαχωριστικός φραγμός του Πατραϊκού κόλπου με αποτέλεσμα να παρουσιάζει δημογραφική μείωση την 10ετία 1991 – 2001 και χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα.

Έντονες ενδοπεριφερειακές ανισότητες με το σύνολο των ορεινών περιοχών να βρίσκονται σε αναπτυξιακή υστέρηση σε σχέση με τις παράκτιες και πεδινές ζώνες.

Υποβάθμιση του περιβάλλοντος από οικιστικά απόβλητα και απόβλητα παραγωγικών δραστηριοτήτων, καθώς και λόγω άναρχης οικιστικής ανάπτυξης και συγκρούσεων χρήσεων γης ιδίως στον παράκτιο χώρο που οδηγούν στη σταδιακή υποβάθμιση των φυσικών πόρων (ευαίσθητες περιοχές, σπάνια οικοσυστήματα, υδάτινοι αποδέκτες, κ.ά.), δημιουργώντας κινδύνους σταδιακής απώλειας συγκριτικών πλεονεκτημάτων.

B.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ, ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Αξιολογώντας τις χωρικές επιπτώσεις των προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν στα πλαίσια των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης I και II επισημαίνονται τα εξής :

Έλλειψη συνέργιας με τον χωροταξικό σχεδιασμό και ευρεία χωρική διασπορά των πόρων.

Ως προς τις παραγωγικές επενδύσεις διατέθηκαν ικανοί πόροι αναφορικά με τον πρωτογενή τομέα και τη βιομηχανία, οι οποίοι συγκράτησαν την ύφεση στους τομείς αυτούς.

Στο επίπεδο των λοιπών τεχνικών υποδομών και του αστικού εξοπλισμού υλοποιήθηκε ευρύς αριθμός έργων και παρεμβάσεων που στο σύνολό τους υποβοήθησαν την τοπική ανάπτυξη.

Στα πλαίσια του III ΚΠΣ 2000-2006, το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας θέτει τους εξής Στρατηγικούς Στόχους ανάπτυξης :

Ενίσχυση και αξιοποίηση της θέσης της περιφέρειας ως Δυτικής Πύλης της χώρας. Πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη – αξιοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004

Αναδιάρθρωση και επέκταση της βιομηχανικής βάσης της περιφέρειας και προώθηση της καινοτομίας.

Ενίσχυση αστικών υποδομών – βελτίωση ποιότητας ζωής.

Προώθηση της απασχόλησης και εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού.

Αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου / Αγροτική ανάπτυξη και Παρεμβάσεις στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές.

Καινοτομία

Το παραπάνω πλαίσιο γενικών στόχων του ΠΕΠ 2000-2006 αξιολογείται ότι ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στην αντιμετώπιση των αναπτυξιακών και χωρικών προβλημάτων της περιφέρειας.

Επίσης στο πλαίσιο των εθνικών τομεακών επιχειρησιακών προγραμμάτων 2000-2006 περιλαμβάνονται μεγάλα έργα υποδομών που αφορούν άμεσα την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και ειδικότερα :

I. Ο Σιδηροδρομικός άξονας Πειραιάς – Αθήνα – Θεσσαλονίκη.

II. Ο Οδικός Άξονας ΠΑΘΕ.

III. Η Ιόνια Οδός.

IV. Επέκταση και εκσυγχρονισμός του λιμένα Πατρών ως θαλάσσια δυτική πύλη της χώρας.

V. Δημιουργία βιομηχανικής εμπορικής και επιχειρηματικής περιοχής Λιμένος Πλατυγιαλίου Αστακού.

Με τα μεγάλα έργα υποδομών προωθούνται οι στρατηγικοί στόχοι για την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας που αφορούν :

Την αναβάθμισή της σε θαλάσσια δυτική πύλη της χώρας και κόμβο συνδυασμένων μεταφορών ενταγμένο στα διευρωπαϊκά δίκτυα.

Την αναβάθμιση του ρόλου της στον αναπτυξιακό άξονα ΠΑΘΕ και στον δυτικό αναπτυξιακό άξονα της χώρας.

Την ισόρροπη ενδοπεριφερειακή ανάπτυξή της με άρση των χωρικών και αναπτυξιακών ανισοτήτων και πολυκεντρική οργάνωση του χώρου της.

Γ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Γ.1. ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι Στρατηγικοί Στόχοι και Κατευθύνσεις Περιφερειακού Πλαισίου είναι :

α. Αναβάθμιση της διεθνούς – ευρωπαϊκής ακτινοβολίας της Περιφέρειας, ως:

Νότιας Δυτικής Πύλης της χώρας προς την Κεντρική Μεσόγειο και την Ευρωπαϊκή Ένωση και κεντρικού πόλου ανάπτυξης στον αναπτυξιακό άξονα της Αδριατικής – Ιονίου

Κόμβου συνδυασμένων μεταφορών, εμπορευματικού – διαμετακομιστικού - επικοινωνιακού κόμβου και κέντρου ανάπτυξης νέων τεχνολογιών στο χώρο της ΝΑ Ευρώπης.

Διεθνούς πολιτιστικού προορισμού (με επίκεντρο την Αρχαία Ολυμπία - Ήλιδα) σε δικτύωση με άλλους σημαντικούς πολιτιστικούς – τουριστικούς προορισμούς (Επίδαυρος, Δελφοί, Δωδώνη).

β. Αναβάθμιση του εθνικού ρόλου της περιφέρειας ως :

Περιοχής σύγκλισης του Κεντρικού και του Δυτικού Αναπτυξιακού Άξονα της Χώρας και ως σταυροδρόμι συνδυασμένων μεταφορών στα πλαίσια της διαπεριφερειακής συγκρότησης του Δυτικού Διαμερίσματος της Χώρας. Ανάπτυξη ισχυρότερων διαπεριφερειακών συνδέσεων και αλληλεξαρτήσεων της περιφέρειας με τη Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλία, Ήπειρο και Πελοπόννησο.

γ. Αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της περιφέρειας σε κρίσιμους τομείς.

Ανταγωνιστική λειτουργία του πρωτογενή τομέα, ως σημαντικού παραγωγικού πόρου και μέσου προστασίας των φυσικών τοπίων και με επιδίωξη ανάπτυξης και διάδοσης οικολογικών-παραδοσιακών καλλιέργειών, με έμφαση στις γεωργικές ζώνες της Ηλείας και στις γεωργικές ζώνες και περιοχές ανάπτυξης ιχθυοκαλλιεργειών και κτηνοτροφίας της Αιτωλοακαρνανίας.

Ανάπτυξη Προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα και τις νέες τεχνολογίες με εστία τις Πανεπιστημιακές Σχολές (Πατρών και Αγρινίου) και τα ΤΕΙ της περιφέρειας (Πατρών, Αιγίου, Μεσολογγίου, Πύργου - Αμαλιάδας και Ναυπάκτου), όπως και το Τεχνολογικό Πάρκο των Πατρών.

Ανάπτυξη του εμπορίου, της διαμετακόμισης και των μεταφορικών υπηρεσιών εν γένει, με επίκεντρο το διεθνές λιμένα των Πατρών και τον Λιμένα – ελεύθερη ζώνη Πλατυγαλίου Αστακού.

Ανάπτυξη ειδικών και ήπιων μορφών τουρισμού σε συνδυασμένα πολιτιστικά - περιβαλλοντικά δίκτυα (οικολογικός τουρισμός, αγροτουρισμός κ.α.).

δ. Ενδοπεριφερειακή σύγκλιση και ισορροπία – πολυκεντρική χωρική οργάνωση.

Συγκρότηση ολοκληρωμένων διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών αναπτυξιακών χωρικών ενότητων, αξόνων και πόλων ανάπτυξης για την επίτευξη χωρικής και κοινωνικής συνοχής.

Χωρικές Ενότητες Ανάπτυξης

α. Ενότητα Ανάπτυξης και Περιβαλλοντικής προστασίας Αμβρακικού

Σχηματίζεται από το παράκτιο μέτωπο του Νότιου Αμβρακικού Κόλπου και τις ευρύτερες περιοχές Βόνιτσας, Αμφιλοχίας κ.α. μαζί με την ορεινή ενδοχώρα τους και αποτελεί τη βόρεια πύλη σύνδεσης της Περιφέρειας με τις όμορες περιφέρειες Ηπείρου και Ιόνιων Νήσων (Λευκάδα). Υπάρχουν προοπτικές ανάδειξης της περιοχής σε τόπο διεθνούς οικολογικού ενδιαφέροντος και βιώσιμης ανάπτυξης ήπιου ειδικού τουρισμού.

β. Ενότητα Ανάπτυξης Αιτωλοακαρνανίας

Διαρθρώνεται με βάση :

Τους κύριους (διευρωπαϊκούς – εθνικούς) άξονες ανάπτυξης της Χώρας α) Δυτικό άξονα ανάπτυξης (Κακαβιά – Ιωάννινα - Άρτα – Αγρίνιο – Μεσολόγγι – Πάτρα – Αμαλιάδα- Πύργος - Καλαμάτα), β) τον άξονα ανάπτυξης Βόλος – Λαμία – Άμφισσα – Ναύπακτος - νότια – δυτική πύλη χώρας (Πάτρα, Πλατυγιάλι)

Τους δευτερεύοντες διαπεριφερειακούς άξονες ανάπτυξης α) Ηγουμενίτσα – Πρέβεζα – Άκτιο - σύνδεση με Δυτικό Άξονα, β) Λαμία – Καρπενήσι – Αγρίνιο - σύνδεση με Δυτικό Άξονα.

Τους ενδοπεριφερειακούς άξονες ανάπτυξης α) Αστακός – Μύτικας – Πάλαιρος - Βόνιτσα, β) Αγρίνιο – Θέρμο - Ναύπακτος.

Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνεται (σε σύνδεση με τον Δυτικό Άξονα και με το δίπολο Αγρινίου – Μεσολογγίου) ο πόλος Πλατυγιαλίου Αστακού με προοπτική ανάπτυξης σε πόλο διεθνούς και εθνικής εμβέλειας και με εξειδίκευση στη βιομηχανία - μεταφορές.

Επίσης στην ενότητα περιλαμβάνεται ο διεθνούς σημασίας υδροβιότοπος Ramsar Μεσολογγίου.

γ. Ενότητα Ανάπτυξης Αχαΐας

Διαρθρώνεται με βάση τον κύριο (διευρωπαϊκό – εθνικό) άξονα ανάπτυξης ΠΑΘΕ, τον δευτερεύοντα διαπεριφερειακό άξονα Πάτρα – Τρίπολη, τον ενδοπεριφερειακό άξονα ανάπτυξης Πάτρα – Χαλανδρίτσα – Καλάβρυτα - ευρύτερη περιοχή Αιγίου – Ακράτας, καθώς και από τον πόλο – κέντρο ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής Πατρών (Πάτρα, Κ. Αχαΐα, Ρίο, Αντίρριο κ.α.) με προτεινόμενη εξειδίκευση στις μεταφορές και υπηρεσίες.

δ. Ενότητα Ανάπτυξης Ηλείας

Διαρθρώνεται με βάση τον κύριο (διευρωπαϊκό – εθνικό) Δυτικό άξονα ανάπτυξης Πάτρα – Αμαλιάδα – Πύργος – Καλαμάτα, τον διαπεριφερειακό άξονα ανάπτυξης δίπολο Πύργος – Αμαλιάδα (και Αρχαία Ολυμπία – Ήλιδα) - Τρίπολη – Άργος – Ναύπλιο – Μυκίνες, τις διαπεριφερειακές σημασίας συνδέσεις του Δυτικού Άξονα με τα λιμάνια Κατακόλου και Κυλλήνης, τον ενδοπεριφερειακό άξονα Αμαλιάδα (σε σύνδεση με Δυτικό άξονα) – Σιμόπουλο (σε σύνδεση με εθνική οδό Πάτρας – Τρίπολης) και τον πόλο – κέντρο ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής Πύργου – Αμαλιάδας (περιλαμβάνει τα λιμάνια Κατάκολου – Κυλλήνης και τους διεθνούς πολιτιστικού ενδιαφέροντος τόπους Αρχαίας Ολυμπίας – Ήλιδας - Επικούριου

Απόλλωνα) με προτεινόμενη εξειδίκευση στη γεωργία και το θαλάσσιο και πολιτιστικό τουρισμό.

Πόλοι – Κέντρα Ανάπτυξης.

Αναπτυξιακός πόλος ευρύτερης περιοχής Πατρών, (Πάτρα, Ρίο, Αντίρριο, Κ. Αχαΐα κ.α.) με συγκριτικά πλεονεκτήματα στις μεταφορές και τις υπηρεσίες – τεχνολογία.

Αναπτυξιακός πόλος ευρύτερης περιοχής Πύργου – Αμαλιάδας με συγκριτικά πλεονεκτήματα στον πολιτισμό - ειδικό τουρισμό – αθλητισμό (Αρχαία Ολυμπία, Ήλιδα, Κυλλήνη, Επικούρειος Απόλλων κλπ) και με δυνατότητες εξειδίκευσης στη βιολογική γεωργία.

Αναπτυξιακός πόλος ευρύτερης περιοχής Αγρινίου - Μεσολογγίου – Αστακού, με συγκριτικά πλεονεκτήματα στο διαμετακομιστικό εμπόριο (λιμάνι – ελεύθερη ζώνη Αστακού σε συμπληρωματική σχέση με τα λιμάνια Πατρών και Ηγουμενίτσας), στον ειδικό τουρισμό και με δυνατότητες εξειδίκευσης στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία.

Άξονες Ανάπτυξης.

α. Κύριοι άξονες ανάπτυξης (Ευρωπαϊκοί – Εθνικοί) :

Άξονας ανάπτυξης ΠΑΘΕ.

Δυτικός άξονας ανάπτυξης (Κακαβιά - Ιωάννινα - Άρτα – Αγρίνιο - Μεσολόγγι – Πάτρα – Αμαλιάδα - Πύργος - Καλαμάτα) και σύνδεση με λιμάνι Πλατυγαλίου Αστακού.

Άξονας ανάπτυξης Βόλος - Λαμία – Άμφισσα – Ναύπακτος – σύνδεση με νότια δυτική πύλη χώρας (Πάτρα – Πλατυγάλι)

β. Δευτερεύοντες διαπεριφερειακοί άξονες ανάπτυξης.

Άξονας σύνδεσης με Πρέβεζα – Ηγουμενίτσα (Ηγουμενίτσα – Πρέβεζα – Άκτιο – σύνδεση με Δυτικό Άξονα).

Άξονας σύνδεσης με Καρπενήσι – Λαμία (Αγρίνιο – Καρπενήσι – Λαμία)

Άξονας σύνδεσης Πάτρας – Τρίπολης.

Άξονας σύνδεσης δίπολου Πύργου – Αμαλιάδας (και Αρχαίας Ολυμπίας – Ήλιδας) με Τρίπολη – Άργος – Ναύπλιο - Μυκήνες.

Σύνδεση Δυτικού Άξονα με λιμάνια Κυλλήνης και Κατάκολλου

γ. Ενδοπεριφερειακοί άξονες ανάπτυξης :

Άξονας Πάτρα – Χαλανδρίτσα – Καλάβρυτα – παράκτια περιοχή Αιγίου - Ακράτας.

Άξονας Αμαλιάδα (σύνδεση με Δυτικό Άξονα) – Σιμόπουλο (σύνδεση με εθνική οδό 111 Πάτρας – Τρίπολης).

Άξονας Ναύπακτος – Θέρμο – Αγρίνιο

Άξονας Αστακός – Μύτικας – Πάλαιρος – Βόνιτσα

ε. Εφαρμογή πολιτικών χωρικής διαφοροποίησης και αναβάθμισης των κρίσιμων ζωνών στον ενδοπεριφερειακό χώρο (ορεινός, αγροτικός, παράκτιος χώρος) Προτείνεται :

Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των μειονεκτικών ορεινών περιοχών με προώθηση της πολυλειτουργικότητας (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, αξιοποίηση φυσικών και πολιτιστικών πόρων, παραγωγή ποιοτικών αγροτικών προϊόντων) με ανάπτυξη υποδομών και με λειτουργική διασύνδεση με τον λοιπό αγροτικό και παράκτιο χώρο.

Ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου με προώθηση πολιτικών προστασίας της γεωργικής γης (κατά προτεραιότητα στις πεδινές περιοχές με μεγάλες πιέσεις), αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, ανάπτυξη της εντατικής γεωργίας και της κτηνοτροφίας με σταδιακή ενίσχυση των περιβαλλοντικά φιλικότερων μορφών αγροτικής παραγωγής.

Προστασία και διαχείριση του παράκτιου χώρου με οργάνωση και έλεγχο των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων (οικιστική ανάπτυξη, τουρισμός, μεταποίηση, αγροτικές δραστηριότητες, ιχθυοκαλλιέργειες, έργα υποδομής) και εφαρμογή πρακτικών φιλικότερων προς το περιβάλλον.

Στ. Προστασία –Ανάδειξη της Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς και ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και ειδικότερα :

Δημιουργία ενιαίων δικτύων διαδρομών πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και ενθάρρυνση της ελεγχόμενης ανάπτυξης ήπιων παραγωγικών δραστηριοτήτων (με αιχμή την τουριστική δραστηριότητα).

Ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων με έμφαση στην ανάδειξη – αξιοποίηση και ορθολογική διαχείριση του πλούσιου υδάτινου δυναμικού που χαρακτηρίζει την περιφέρεια (Αιτωλοακαρνανία, Ηλεία).

Γ2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο πλαίσιο των βασικών στρατηγικών στόχων και επιλογών ανάπτυξης που περιλαμβάνονται στο Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης, και λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τις κατευθύνσεις του Γ ΣΠΑ /ΚΠΣ 2000-2006, οι ειδικότερες επιλογές και υποθέσεις για την αναπτυξιακή φυσιογνωμία και εξέλιξη της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε χρονικό ορίζοντα δεκαπέντε ετών συνοψίζονται στα εξής:

- Βελτίωση της θέσης της περιφέρειας στα επίπεδα Ε.Ε. και χώρας ως προς τους δείκτες ευημερίας και τους δείκτες ανάπτυξης, με ταυτόχρονη διατήρηση και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
- Αύξηση του πληθυσμού στην περιφέρεια με παράλληλη προσφορά θέσεων εργασίας, αύξηση του ενεργού πληθυσμού και μείωση του ποσοστού ανεργίας.
- Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού με μέτρα κατάρτισης – επιμόρφωσης βάσει και των αναγκών της αγοράς εργασίας.
- Αναδιάρθρωση της συμμετοχής των παραγωγικών τομέων στο ΑΕΠ και στην απασχόληση με εκσυγχρονισμό του πρωτογενούς τομέα και αύξηση του δευτερογενούς και του τριτογενούς.
- Αξιοποίηση των συγκριτικών (σε εθνικό επίπεδο) πλεονεκτημάτων της περιφέρειας με ενίσχυση των πλεονασματικών κλάδων (βάσει παραγόμενου προϊόντος) και των κλάδων με εξειδίκευση (βάσει απασχόλησης) και ειδικότερα :
 - Ενίσχυση πλεονασματικών κλάδων σε Εθνικό Επίπεδο :
Πρωτογενής τομέας (Αιτωλοακαρνανία, Ηλεία), Κατασκευές (Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐα), Εμπόριο (Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐα), Εκπαίδευση – υγεία (Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐα).
Ενίσχυση κλάδων με εξειδίκευση σε εθνικό επίπεδο
Μεταφορές – επικοινωνίες (Αχαΐα), Λοιπές Υπηρεσίες (Αχαΐα, Ηλεία).

Οι κατευθύνσεις που διαμορφώνονται κατά τομέα παραγωγής είναι:

Πρωτογενής τομέας

- Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- Προώθηση των βιολογικών καλλιεργειών
- Διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων
- Βελτίωση των αγροτικών και αλιευτικών υποδομών
- Βελτίωση της ποιότητας με έμφαση στα προϊόντα ονομασίας προέλευσης
- Ενδυνάμωση του κτηνοτροφικού τομέα με καθορισμό νέων βοσκοτόπων και βελτίωση των ήδη υπαρχόντων, οργάνωση κτηνοτροφικών πάρκων
- Χωρική οργάνωση και ενίσχυση του τομέα των ιχθυοκαλλιεργειών με έμφαση στην Αιτωλοακαρνανία
- Βελτίωση των δομών και μηχανισμών πληροφόρησης εκπαίδευσης και τεχνικής υποστήριξης του ανθρώπινου δυναμικού
- Συνδυασμένη ανάπτυξη νέων μεθόδων γεωργικών, κτηνοτροφικών μελισσοκομικών και αλιευτικών δραστηριοτήτων μέσα από την καθετοποίηση της παραγωγής τους.

Μεταποίηση και ΜΜΕ

- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των υφισταμένων βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων και προσέλκυση νέων δυναμικών επιχειρήσεων,
- Ενθάρρυνση της καθετοποίησης της επεξεργασίας παραδοσιακών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων της περιφέρειας,
- Παροχή υπηρεσιών ποιοτικού ελέγχου και πιστοποίησης,
- Εισαγωγή καινοτομίας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της βιωσιμότητας των ΜΜΕ με στόχο την αύξηση των θέσεων απασχόλησης,
- Ορθολογική χωροθέτηση της μεταποιητικής δραστηριότητας.
- Παροχή κινήτρων και άλλων προωθητικών ενεργειών για τη δημιουργία μεταποιητικών εκμεταλλεύσεων στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Τριτογενής Τομέας

- Ανάδειξη των υπηρεσιών διεθνούς εμπορίου και μεταφορών σε “προωθητική δραστηριότητα” για την ευρύτερη περιοχή των Πατρών και το Τρίπολο στο Πλατυγιάλι – Αγρίνιο – Μεσολόγγι / Αιτωλικό,
- Αξιοποίηση της υποδομής και του ανθρώπινου δυναμικού στην Έρευνα και Τεχνολογία και την κοινωνία της πληροφορίας με στόχο τη στενότερη διασύνδεση με παραγωγικές δραστηριότητες και τη διάχυση της καινοτομίας στις επιχειρήσεις της περιφέρειας,
- Επέκταση των εναλλακτικών μορφών θεματικού τουρισμού με έμφαση στην ανάπτυξη συνεδριακού τουρισμού, στην αξιοποίηση των εσωτερικών υδάτων (κυρίως στην Αιτωλοακαρνανία, Ηλεία), των ιαματικών πηγών (Ηλεία, Αιτωλοακαρνανία) των πολιτιστικών και φυσικών πόρων, κλπ.

Γ3. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Γ.3.1. Διάρθρωση οικιστικού δικτύου.

Ο αναγκαίος χωρικός μετασχηματισμός του οικιστικού δικτύου βασίζεται στις εξής αρχές:

- ο Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη,
- ο Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή
- ο Ισόρροπη ανταγωνιστικότητα
- ο Πολυκεντρικότητα

Στο πλαίσιο των παραπάνω επιλογών προωθείται:

Μια πλέον πολυκεντρική διάρθρωση στο οικιστικό δίκτυο της περιφέρειας με διάχυση της ανάπτυξης σε περισσότερους πόλους – οικιστικά κέντρα, λαμβάνοντας υπόψη τη χωρική τους ένταξη σε διαδρόμους ανάπτυξης, τη σχέση τους με μεταφορικούς κόμβους συνδυασμένων μεταφορών (πόλεις – πύλες) και τη γειτνίασή τους με τουριστικούς και φυσικούς πόρους υπερτοπικής εμβέλειας, προωθώντας έτσι μια νέα πολυκεντρική οικιστική δομή.

Δικτύωση του οικιστικού συστήματος μέσα από σχεδιασμό μιας νέας ιεράρχησης και συγκρότηση δικτύων συνεργασίας, συμπληρωματικότητας και χωροταξικής εξειδίκευσης στο πλαίσιο λειτουργικών ρόλων, αποκαθιστώντας την ισορροπία ανάμεσα στις πόλεις και την ύπαιθρο. Ανάπτυξη εταιρικής σχέσης πόλης – υπαίθρου με σημαντικούς κρίκους προώθησης αυτής της σχέσης τους οικισμούς 3^{ου} επιπέδου. Ενσωμάτωση σ' αυτή την σχέση των δραστηριοτήτων του αγροτικού χώρου και των ορεινών περιοχών και διασύνδεση σε ενιαία δίκτυα με τα φυσικά τοπία και τους πολιτιστικούς πόρους.

Ανάδειξη της ιδιαίτερης ταυτότητας του συστήματος οικισμών 1^{ου} έως και 3^{ου} επιπέδου, με ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής και λαμβάνοντας υπόψη τη χωρική ένταξη των οικιστικών κέντρων σε διαδρόμους ανάπτυξης όπως και τη γειτνίαση με πολιτιστικούς – φυσικούς – τουριστικούς πόρους υπερτοπικής εμβέλειας.

Ενίσχυση των διοικητικών και κοινωνικών λειτουργιών στη βάση του ιεραρχημένου οικιστικού δικτύου, ανάδειξη της ταυτότητας του αστικού δημόσιου χώρου και περιορισμός της αστικής διάχυσης μέσω του σχεδιασμού της ανάπτυξης.

Έμφαση στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των αστικών βιομηχανικών κέντρων που βρίσκονται σε κρίση (Πάτρα – Αίγιο), ή σε ύφεση (Αργίριο) και ενίσχυση της παραγωγικής εξειδίκευσης και της καινοτομίας.

Οργάνωση της ανάπτυξης του τουρισμού αναψυχής και της παραθεριστικής κατοικίας με έμφαση στις παράκτιες περιοχές και στις περιοχές με αξιόλογους φυσικούς πόρους.

Ανάδειξη και ενίσχυση των Προωθητικών Δραστηριοτήτων για κάθε Αστικό Κέντρο ως εξής :

Προωθητικές Δραστηριότητες αστικών κέντρων			
Αστικά Κέντρα	Αναπτυξιακός Ρόλος	Αναπτυξιακές Υποδομές	Προωθητικές Δραστηριότητες
Ευρύτερη Περιοχή Πατρών (Πάτρα, Ρίο, Αντίρριο, Κάτω Αχαιά, κ.α).	- Εθνικός Πόλος Ανάπτυξης. - Πύλη - Κόμβος Διευρωπαϊκών Δικτύων - Κέντρο 1^ο επιπέδου	«ΠΑΘΕ» - Ζεύξη Ρίου –Αντιρρίου «Δυτικός Άξονας» - Σιδηροδρομικό δίκτυο - Προαστιακός σιδηρόδρομος (μελέτη βιωσιμότητας). - Νέος Λιμένας - Πανεπιστήμιο - ΤΕΙ - Νοσοκομείο - ΒΕΠΕ - Διεθνές εκθεσιακό και συνεδριακό κέντρο. - Τεχνολογικό Πάρκο	- Τριτογενής τομέας (Ανώτατη Εκπαίδευση Ανάπτυξη έρευνας και καινοτομίας. - Υπηρεσίες Υγείας - Εμπορευματικό – διαμετακομιστικό κέντρο σε συμπληρωματικό ρόλο με τον Αστικό - Διοίκηση - Συνεδριακός τουρισμός) - Μεταποίηση
Αίγιο	Κέντρο Νομαρχιακής Ανάπτυξης 2^ο επιπέδου, σε συμπληρωματικό ρόλο με την Πάτρα	- Λιμένας - ΠΑΘΕ - Σιδηροδρομικό δίκτυο - Προαστιακός σιδηρόδρομος (μελέτη βιωσιμότητας). - Νοσοκομείο - ΤΕΙ	- Εμπόριο - Ανώτατη εκπαίδευση - Υπηρεσίες υγείας - Διοίκηση - Μεταποίηση
Μεσολόγγι – Αιτωλικό	- Διοικητικό Κέντρο νομαρχιακής εμβέλειας 2^ο επιπέδου – τρίπολο με Αγρίνιο – Αστικό. - Κέντρο παραγωγικής αγροτικής περιοχής, κέντρο ιχθυοκαλλιέργειας	- Ζεύξη Ρίου –Αντιρρίου “Δυτικός Άξονας” - Κέντρο προβολής πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πόρων. - Λιμάνι – μαρίνα - ΤΕΙ - ΒΕΠΕ	- Διοίκηση - Ανώτατη Εκπαίδευση - Ανάδειξη πολιτιστικών και φυσικών Πόρων - Κέντρο εναλλακτικών μορφών τουρισμού. - Ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειας - Ενθάρρυνση οικολογικών καλλιέργειών - Μεταποίηση
Αγρίνιο	- Κέντρο Διαπεριφερειακής και Διανομαρχιακής Ανάπτυξης ενισχυμένου 2^ο επιπέδου. Τρίπολο με Μεσολόγγι – Αστικό. - Κέντρο παραγωγικής αγροτικής περιοχής - Κέντρο μεταποίησης και εμπορίου	- Δυτικός Άξονας - Σύνδεση με Πλατυγιάλι Αστακού (Λιμάνι, Ελεύθερη ζώνη) - Πανεπιστήμιο - ΒΕΠΕ	- Ανώτατη εκπαίδευση - Διοίκηση – Υπηρεσίες - Εμπόριο - Μεταποίηση. - Κέντρο εναλλακτικών μορφών τουρισμού - Κέντρο παραγωγής αγροτικών προϊόντων, παραδοσιακών βιομηχανικών προϊόντων, μεταποίησης και εμπορίου.
Ναύπακτος	Κέντρο ενισχυμένου 3^ο επιπέδου με ιδιαίτερο πολιτιστικό και τουριστικό ρόλο.	- Ζεύξη Ρίου – Αντιρρίου - Σύνδεση με περιφέρεια Κεντρικής Ελλάδας - Πολιτιστικές – τουριστικές υποδομές. - ΤΕΙ - ΒΕΠΕ	- Ανάπτυξη Τουρισμού - Ανάδειξη πολιτιστικών – φυσικών πόρων - Υπηρεσίες - Μεταποίηση - Ανώτατη εκπαίδευση
Πύργος - Κατάκολο	Κέντρο Νομαρχιακής Ανάπτυξης 2^ο	“Δυτικός Άξονας” - Σιδηροδρομικό δίκτυο - Οδική Σύνδεση με Τρίπολη	Πολιτισμός - τουρισμός (Αρχαία Ολυμπία – παράκτια ζώνη)

	επιπέδου. Δίπολο με Αμαλιάδα. ▪ Πολιτιστικός - τουριστικός πόλος ▪ Κέντρο παραγωγικής αγροτικής περιοχής	▪ ΤΕΙ ▪ Διεθνές πολιτιστικό – συνεδριακό – αθλητικό κέντρο Αρχαίας Ολυμπίας. ▪ ΒΕΠΕ	▪ Υπηρεσίες ▪ Ανώτατη εκπαίδευση ▪ Αγροτικές δραστηριότητες ▪ Μεταποίηση
Αμαλιάδα	▪ Δίπολο με τον Πύργο ▪ Κέντρο παραγωγικής αγροτικής περιοχής	▪ Σύνδεση με Οδικό Άξονα Πάτρας – Καλαμάτας και με εθνική οδό 111 ▪ ΤΕΙ ▪ ΒΕΠΕ	▪ Υπηρεσίες ▪ Πολιτισμός – Τουρισμός (Αρχαία Ήλιδα – Παράκτια ζώνη) ▪ Ανώτατη εκπαίδευση ▪ Μεταποίηση ▪ Αγροτικές δραστηριότητες

Το **συνολικό σύστημα των οικιστικών συμπλεγμάτων** (αστικοί πόλοι ανάπτυξης και συμπλέγματα μικρών οικιστικών κέντρων ειδικού ενδιαφέροντος, όπως περιοχές με σημαντικούς φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους), συνιστά την προωθητική δύναμη για την επίτευξη ενός πολυκεντρικού οικιστικού δικτύου στο σύνολο της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στη βάση εξειδικευμένων στόχων.

Οι ειδικότερες εξαρτήσεις - ομαδοποιήσεις συμπλεγμάτων οικιστικών δικτύων με προοπτική χωρικής εξειδίκευσης με βάση τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των οικισμών και των ευρύτερων περιοχών τους και δημιουργίας δικτύων συνεργασίας φαίνονται στον ΠΙΝΑΚΑ που ακολουθεί.

Σημειώνεται ότι η κάθετη ιεραρχική κατάταξη - επικοινωνία των οικισμών 1^{ου} έως και 5^{ου} επιπέδου με βάση την χωροθέτηση των διοικητικών και κοινωνικών υπηρεσιών, θα τείνει όλο και περισσότερο να παραχωρεί τη θέση της σε μια διάρθρωση του οικιστικού δικτύου που θα στηρίζεται στην ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης πόλης – υπαίθρου και στην ανάπτυξη πολλαπλών εξαρτήσεων μέσω δικτυώσεων συνεργαζόμενων συνόλων με ιδιαίτερη ταυτότητα - διακεκριμένη εξειδίκευση και υψηλές ανταγωνιστικές δυνατότητες.

Πίνακας : Διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου

Κέντρο 1 ^{ου} επιπέδου	Κέντρο ενισχυμένου 2 ^{ου} επιπέδου	Εξαρτημένα Κέντρα 2 ^{ου} επιπέδου	Κέντρα ενισχυμένου 3 ^{ου} επιπέδου	Εξαρτημένα Κέντρα 3 ^{ου} επιπέδου	Εξαρτημένα Κέντρα 4 ^{ου} επιπέδου
<u>1. Πάτρα</u>		<u>2.1. Αίγιο</u>		<u>3.1. Ρίο</u> <u>3.2. Κ. Αχαΐα</u> <u>3.3. Χαλανδρίτσα</u> <u>3.4. Σταυροδρόμι</u> <u>3.5. Ακράτα</u>	<u>4.1. Παραλία</u> <u>4.2. Οβρία</u> <u>4.3. Βραχναίικα</u> <u>4.4. Άνω Αχαΐα</u> <u>4.5. Μετόχι</u> <u>4.6. Σαγαΐικα</u> <u>4.7. Λεόντιο</u> <u>4.8. Καλέτζι</u> <u>4.9. Διακοπτό</u> <u>4.10. Ροδοδάφνη</u> <u>4.11. Λαμπίρι</u> <u>4.12. Αιγείρα</u>

				<u>3.6. Καλάβρυτα</u>	
				<u>3.7. Κλειτορία</u>	<u>4.13. Ψωφίς</u> <u>4.14. Δάφνη</u>
		<u>2.2. Πύργος - Αμαλιάδα</u>			<u>4.15. Επιτάλιο</u> <u>4.16. Βούναργο</u> <u>4.17. Σιμόπουλο</u> <u>4.18. Πανόπουλο</u> <u>4.19. Λάμπεια</u> <u>4.20. Καράτουλας¹</u> <u>4.21. Αντρώνιο</u>
				<u>3.8. Λεχαινά</u>	<u>4.22. Ανδραβίδα¹</u> <u>4.23. Κυλλήνη</u> <u>4.24. Τραγανό</u>
				<u>3.9. Γαστούνη</u>	<u>4.25. Βαρθολομιό</u>
				<u>3.10. Βάρδα</u>	
				<u>3.11. Αρχαία Ολυμπία</u>	<u>4.26. Λάλας</u>
				<u>3.12. Κρέστενα</u>	<u>4.27. Καλλιθέα</u> <u>4.28. Ανδρίτσaina</u>
				<u>3.13. Ζαχάρω</u>	<u>4.29. Νέα Φιγάλεια</u>
		<u>2.3. Μεσολόγγι</u>	<u>3.0. Ναύπακτος</u>		<u>4.30. Αντίρριο</u> <u>4.31. Πυλλήνη</u> <u>4.32. Άνω Χώρα</u>
				<u>3.14. Αστακός (σύνδεση και με Αγρίνιο)</u>	<u>4.33. Κανδήλα</u>
	<u>2.0. Αγρίνιο</u>			<u>3.15. Θέρμο</u>	<u>4.34. Πλάτανος</u> <u>4.35. Γαβαλού</u>
				<u>3.16. Αμφιλοχία</u>	<u>4.36. Μενίδι</u> <u>4.37. Χαλκιάπουλο</u> <u>4.38. Κατούνα</u>
				<u>3.17. Βόνιτσα</u>	<u>4.39. Πάλαιρος</u>

Γ.3.2. Προστασία - Ανάδειξη – Αξιοποίηση της Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς

Ως στόχος προτεραιότητας στο επίπεδο της περιφέρειας τίθεται η προστασία - ανάδειξη των φυσικών οικοσυστημάτων και τοπίων, των αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και μνημείων πολλά από τα οποία είναι εθνικής και διεθνούς σημασίας, με δημιουργία ενιαίων δικτύων πολιτιστικών διαδρομών και φυσικού περιβάλλοντος κατά ενότητες παράκτιες και ορεινές (Αρχαία Ολυμπία, Αρχαία Ήλιδα, Αγία Λαύρα, Μέγα Σπήλαιο, Μεσολόγγι, αρχαιολογικοί χώροι Θέρμου, Στράτου, Ναυπάκτου, Καλυδώνος, Οινιάδων, παράκτια περιοχή Κυλλήνης, παράκτια περιοχή Αμβρακικού, περιοχή λίμνης Καϊάφα, η κοιλάδα του Αλφειού, τα αισθητικά δάση Καλαβρύτων και Σελέμνου Πατρών, τα δάση Στροφυλιάς, Φολόης, Φράξου, τα

¹ Ενισχυμένου 4^{ου} επιπέδου οικισμοί.

φαράγγια του Βουραϊκού, οι φυσικές και τεχνητές λίμνες της Αιτωλοακαρνανίας όπως Τριχωνίδα, Λυσιμαχεία, Οζερός, Αμβρακία, Κρεμαστών, Καστρακίου, Στράτου, οι υδροβιότοποι Ramsar Μεσολογγίου, Κοτυχίου κλπ.).

Ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδάτινων πόρων κατά κύριο λόγο στους νομούς Αιτωλοακαρνανίας & Ηλείας που παρουσιάζουν τα σημαντικότερα αποθέματα, με στόχο την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των επιφανειακών υδάτων, τον περιορισμό της εκμετάλλευσης των υπόγειων υδάτων, την προώθηση έργων κατασκευής λιμνοδεξαμενών, ταμιευτήρων, ενεργειακή αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού και ιδιαίτερη αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις εκτροπές των ποταμών Αχελώου και Εύηνου.

Ανάπτυξη ήπιων παραγωγικών δραστηριοτήτων συμβατών με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος (οικοτουρισμός, βιολογική γεωργία, πολιτιστικές δραστηριότητες κ.α.).

Προστασία αξιόλογων τοπίων της φύσης, αξιόλογων αγροτικών τοπίων, δασών, παράκτιων ζωνών, κ.α. από διασπορά δραστηριοτήτων, πυρκαγιές, ανοιχτή εξόρυξη κλπ.

Προστασία του περιβάλλοντος από αστικούς και βιομηχανικούς ρύπους.

Προστασία του περιβάλλοντος από γεωργικά απόβλητα (ιδιαίτερα σημειώνονται οι επιπτώσεις των ρύπων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων των πεδιάδων Άνω και Κάτω Αχελώου).

Ελεγχόμενη άσκηση της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας.

Επίσης στα πλαίσια της ανάδειξης και αξιοποίησης του ιστορικού, πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας μπορούν κατ' αρχήν να αναζητηθούν και προταθούν χωροθετήσεις – παρεμβάσεις, που θα συμβάλλουν στην διεύρυνση του ρόλου της περιφέρειας και στην προσέλκυση ειδικών κατηγοριών επισκεπτών, όπως:

- α) Διεθνής Ακαδημία Ελευθερίας, β) Κέντρο Φυσικής Ιστορίας και Διαχείρισης Φυσικών Πόρων στο Μεσολόγγι με εξειδίκευση στο υδάτινο δυναμικό και ένταξη του Μεσολογγίου σε διεθνές δίκτυο πόλεων που διαθέτουν ευαίσθητα υδάτινα οικοσυστήματα.
- Διαβαλκανικό Κέντρο Παραδοσιακών Βιομηχανικών – Βιοτεχνικών προϊόντων και προϊόντων χειροτεχνίας Αγρινίου με εξειδίκευση στην ανάδειξη, αξιοποίηση της βιομηχανικής ιστορίας της χώρας και με δικτύωση σε επίπεδο Βαλκανίων.
- Διεθνές πολιτιστικό, συνεδριακό, αθλητικό κέντρο Αρχαίας Ολυμπίας, Αρχαίας Ήλιδας, και διεθνές ινστιτούτο Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας – Κέντρο Ολυμπιακής Ευαισθητοποίησης.
- Πολιτιστικό κέντρο – μουσείο Ελληνικής Μυθολογίας στην ευρύτερη περιοχή Πύργου – Αμαλιάδας, Αρχαίας Ολυμπίας – Ήλιδας.
- Διεθνές πολιτιστικό – εκθεσιακό κέντρο Αντιρρίου με εξειδίκευση στην προβολή των μεγάλων τεχνικών έργων (σύγχρονων και ιστορικής αξίας), σε συσχέτιση και συνεργασία με το προτεινόμενο Διεθνές Εκθεσιακό και Συνεδριακό Κέντρο Πατρών
- Διεθνές Εκθεσιακό και Συνεδριακό Κέντρο Πατρών που θα εξειδικεύεται στον πολιτισμό, τις νέες τεχνολογίες και το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Γ.3.3. Ισότητα πρόσβασης – Χωρική συνοχή με ολοκληρωμένο σχεδιασμό μεταφορών και ενεργειακών – τηλεπικοινωνιακών δικτύων.

Στρατηγικός στόχος του Προτύπου Χωρικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι η προώθηση των αναγκαίων υποδομών για α) την αναβάθμιση της

διεθνούς – ευρωπαϊκής - διαπεριφερειακής ακτινοβολίας της ως στρατηγικός μεταφορικός και επικοινωνιακός κόμβος συνδυασμένων μεταφορών β) την ενδοπεριφερειακή χωρική συνοχή.

Γ.3.3.1. Μεταφορές

α. Οδικές Μεταφορές

1. Διευρωπαϊκοί Άξονες

- «ΠΑΘΕ»
- «Δυτικός Άξονας» στο τμήμα «όρια με Μεσσηνία – Πύργος – Αμαλιάδα - Πάτρα– Ρίο – Αντίρριο – Μεσολόγγι – Αγρίνιο – σύνδεση με Πλατυγιάλι Αστακού – Αμφιλοχία, όρια Νομού προς Ιωάννινα».
- Νότια δυτική πύλη χώρας (Πάτρα – Πλατυγιάλι Αστακού) – Ναύπακτος προς Φωκίδα, Λαμία, Βόλος (Διαγώνιος).

2. Εθνικοί / Διαπεριφερειακοί Άξονες:

- Αγρίνιο (σύνδεση με Δυτικό Άξονα, Πλατυγιάλι, Πάτρα) – Καρπενήσι – Λαμία – Βόλος
- Ηγουμενίτσα – Πρέβεζα – Άκτιο –Βόνιτσα – σύνδεση με Δυτικό Άξονα (Κατούνα)
- Πλατυγιάλι – Αστακός – Μύτικας – Πάλαιρος - Βόνιτσα - σύνδεση με τον προηγούμενο οδικό άξονα. Αποτελεί άξονα τουριστικής κυρίως ανάπτυξης των Δυτικών Ακτών Ν. Αιτωλοακαρνανίας (Παραϊόνια).
- Σύνδεση ευρύτερης περιοχής Πατρών – Αιγίου με Τρίπολη μέσω των αξόνων :
Άξονας Πάτρα – Σταυροδρόμι – Πανόπουλο – Τρίπολη (εθνική οδός 111), ως κύριος άξονας διασύνδεσης της ευρύτερης περιοχής της Τρίπολης με το διαπεριφερειακής εμβέλειας αστικό κέντρο της Πάτρας και άξονας ανάπτυξης της ορεινής ενδοχώρας.
Άξονας σύνδεσης ευρύτερης περιοχής Αιγίου - Ακράτας με Καλάβρυτα – Κλειτορία – σύνδεση με εθνική οδό 111, ως άξονας προβολής – αξιοποίησης των πολιτιστικών – περιβαλλοντικών πόρων (της ορεινής Αχαΐας και Αρκαδίας) και άξονας ενίσχυσης της ανάπτυξης του σημαντικού οικιστικού κέντρου των Καλαβρύτων και της ορεινής ενδοχώρας.
Άξονας Πάτρα – Χαλανδρίτσα – Καλάβρυτα – σύνδεση με προηγούμενο οδικό άξονα, κυρίως ως άξονας ενίσχυσης της ανάπτυξης του σημαντικού οικιστικού κέντρου των Καλαβρύτων και της ορεινής ενδοχώρας.
- Σύνδεση δίπολου Πύργου – Αμαλιάδας με Τρίπολη / Μεγαλόπολη μέσω των αξόνων :
Άξονας Πύργος (σε σύνδεση με Δυτικό Άξονα και Κατάκολο) – Αρχαία Ολυμπία – Τρίπολη – Ναύπλιο – Επίδαυρος, κυρίως ως άξονας ανάδειξης πολιτιστικών πόρων διεθνούς σημασίας.
Άξονας Αμαλιάδα – Σιμόπουλο – σύνδεση με εθνική οδό 111, κυρίως ως άξονας ενίσχυσης της ανάπτυξης της ορεινής ενδοχώρας και του αγροτικού χώρου.
Άξονας Αρχαία Ολυμπία, Ανδρίτσαινα, Επικούρειος Απόλλωνας, προς Μεγαλόπολη, κυρίως ως άξονας ανάδειξης πολιτιστικών πόρων μεγάλης σημασίας και άξονας ενίσχυσης της ανάπτυξης της ορεινής ενδοχώρας.
- Ναύπακτος – Θέρμο – Προυσσός – Καρπενήσι – Καρδίτσα ως άξονας κυρίως οικοτουριστικού ενδιαφέροντος και ανάπτυξης της ορεινής ενδοχώρας.
- Αγρίνιο – Αμφιλοχία – Άρτα – Ιωάννινα (σημερινή εθνική οδός). Ο τελικός ρόλος του άξονα θα προσδιοριστεί στα πλαίσια της οριστικής χάραξης του νέου Δυτικού Άξονα.

- Πάτρα – Κάτω Αχαΐα – Λεχαινά – Γαστούνη – Αμαλιάδα – Πύργος – Ζαχάρω – προς Μεσσηνία (σημερινή εθνική οδός). Ο τελικός ρόλος του άξονα θα προσδιοριστεί στα πλαίσια της οριστικής χάραξης του νέου Δυτικού Άξονα.

3. Ενδοπεριφερειακοί Άξονες.

Θεωρείται αναγκαία η λειτουργική αναβάθμιση των ενδοπεριφερειακών συνδέσεων με σκοπό την ενδυνάμωση αναπτυξιακά καθυστερημένων περιοχών όπως ζώνες τουρισμού - παραθερισμού στις Δυτικές ακτές και άλλες περιοχές του νομού Αιτωλοακαρνανίας (σχετική απόφαση γενικών κατευθύνσεων ΠΕΡΠΟ ν, Αιτ/νίας, ΦΕΚ 1027 Δ / 2001), ορεινές περιοχές περιφέρειας ενταγμένες σε δίκτυα ειδικών μορφών τουρισμού (π.χ. Θέρμο, Άγιος Βλάσης, Πλάτανος, Άνω Χώρα, Πυλλήνη, Σκουτερά, Χαλκίοπουλοι του ν. Αιτωλοακαρνανίας, Καλέντζι, Ψωφίδα, Δάφνη, Λεόντιο, Κλειτορία, Καλάβρυτα του ν. Αχαΐας, Πανόπουλο, Καρατούλας, Σιμόπουλο, Λάμπεια, Λάλας, Ανδρίτσaina, Ν. Φιγάλεια, Αρχαία Ολυμπία του ν. Ηλείας).

Προτείνονται κατά προτεραιότητα οι άξονες :

- Σύνδεση Ναυπάκτου με Αγρίνιο μέσω παρατριχώριων οδών (Θέρμο – Αγρίνιο και Γαβαλού – Παπαδάτες – Αγρίνιο).
- Σύνδεση Πύργου με εθνική οδό 111 Πάτρας – Τρίπολης.
- Αρχαία Ολυμπία – Λάλας – 111
- Βάρδα – Λίμνη Πηνειού – Αρχαία Ήλιδα – Γαστούνη – Βαρθολομιο – Λουτρά Κυλλήνης
- Σύνδεση νότιας παράκτιας ζώνης νομού Ηλείας με Ανδρίτσaina – Επικούρειο Απόλλωνα.

β. Σιδηροδρομικές Μεταφορές

Δημιουργία νέου σιδηροδρομικού διαδρόμου σύνδεσης της Μητροπολιτικής Περιοχής της Αθήνας με την Ευρύτερη Περιοχή Πατρών, που σε συνδυασμό με την αναβάθμιση του σιδηροδρομικού άξονα Πάτρα – Πύργος – Καλαμάτα και της τουριστικής γραμμής Διακοφτό – Καλάβρυτα – Χιονοδρομικό Κέντρο καθώς και της επαναλειτουργίας των γραμμών Κατάκολο – Πύργος – Αρχαία Ολυμπία (σύνδεση με τουριστικό λιμάνι Κατάκολου) και Αγρίνιο – Αιτωλικό – Μεσολόγγι – Κρυονέρι - σύνδεση με πλωτά μέσα με τον σιδηροδρομικό κόμβο Πατρών (με σκοπό την αύξηση της συνεκτικότητας του εξυπηρετούμενου οικιστικού ιστού), όπως και η λειτουργία της προαστιακής γραμμής Αιγίου – Πάτρας – Κάτω Αχαΐας (μετά από εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας), αναμένεται να αυξήσουν σε σημαντικό βαθμό το συνολικό μεταφορικό έργο της Περιφέρειας.

Επίσης προτείνεται να εξεταστεί μετά από σχετική ειδική μελέτη η βιωσιμότητα ανάπτυξης σιδηροδρομικού άξονα σύνδεσης των περιφερειών Δυτικής Ελλάδας – Ηπείρου.

γ. Θαλάσσιες Μεταφορές

1. Ως κύρια λιμάνια της περιφέρειας αναφέρονται :

α. Το λιμάνι των Πατρών προσδιορίζεται ως νότια Δυτική Πύλη της χώρας με ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών συνδυασμένων μεταφορών (επαρκής σύνδεση με το σιδηροδρομικό δίκτυο, δημιουργία εμπορευματικού κέντρου, σύγχρονες μέθοδοι διαχείρισης του μεταφορικού έργου κλπ.)

β. Το λιμάνι του Πλατυγιαλίου Αστακού προσδιορίζεται ως Ειδικό Λιμάνι εμπορευματικών μεταφορών με διεθνή προοπτική και σε συμπληρωματικό ρόλο με το λιμάνι των Πατρών (λόγω ύπαρξης ελεύθερης ζώνης και δυνατότητας εξυπηρέτησης σημαντικών φορτίων).

γ. Το λιμάνι του Κατάκολου προσδιορίζεται ως Ειδικό Τουριστικό λιμάνι ευρύτερης ακτινοβολίας σε συνάρτηση με τον εθνικής σημασίας αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας και τις διαπεριφερειακές τουριστικές – πολιτιστικές διαδρομές Ολυμπία – Επίδαυρος – Μυκήνες και Ολυμπία – Ήλιδα – Δελφοί, με εισροές από Ιταλία και Αδριατικό Διάδρομο.

2. Ως δευτερεύοντα λιμάνια της περιφέρειας αναφέρονται :

α. Το λιμάνι Αιγίου κυρίως ως λιμάνι μεταφοράς ευπαθών προϊόντων.

β. Το λιμάνι Κυλλήνης κυρίως ως λιμάνι μεταφοράς ευπαθών προϊόντων και σύνδεσης με την περιφέρεια Ιονίων Νήσων.

γ. Τα Λιμάνια Αστακού – Μεσολογγίου κυρίως για εξυπηρέτηση του θαλάσσιου τουρισμού και του εμπορίου (λιμάνι Μεσολογγίου).

δ. Το λιμάνι Αμφιλοχίας ως τοπικό λιμάνι επικοινωνίας με τις ανατολικές ακτές του Αμβρακικού.

δ. Αεροπορικές Μεταφορές

α. Ενίσχυση του ρόλου του αεροδρομίου Ακτίου στο Εθνικό και Ευρωπαϊκό δίκτυο αεροδρομίων.

β. Ενίσχυση – αναβάθμιση με αξιολόγηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης των αεροδρομίων Αράξου – Ανδραβίδας στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδιασμού του Υπ. Μεταφορών / Υ.Π.Α. με στόχο κυρίως την υποστήριξη του ρόλου της Περιφέρειας ως τόπου τουριστικού προορισμού (συνεδριακός τουρισμός, πολιτιστικός – περιβαλλοντικός τουρισμός κλπ).

γ. Διατήρηση του ρόλου των μικρών αεροδρομίων (Αγρινίου, Επιταλίου) ως αεροδρομίων γενικής χρήσεως (πυροσβέσεις, ψεκασμοί, αερολέσχες, διακίνηση ασθενών κλπ.).

ε. Λοιπή Τεχνική Υποδομή

Ενέργεια

- Διασύνδεση της περιφέρειας με το δίκτυο φυσικού αερίου.

- Ανάπτυξη ήπιων – ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με σεβασμό στην προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (υδροδυναμικής, ηλιακής, αιολικής, όπως και της ενέργειας από βιομάζα με εισαγωγή ενεργειακών καλλιεργειών σε κατάλληλες περιοχές).

- Εξοικονόμηση ενέργειας με κατάλληλα μέτρα.

Τηλεπικοινωνίες

Ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακού δικτύου μεγάλης χωρητικότητας βασισμένου σε προηγμένες τεχνολογίες τηλεπικοινωνιών (ISDN, οπτικές ίνες, κ.ά.) και ανάπτυξη υπηρεσιών βασισμένων στην τηλεματική.

Γ.3.4. Χωρική Διαφοροποίηση – αναβάθμιση κρίσιμων ζωνών του ενδοπεριφερειακού χώρου (ορεινός, αγροτικός και παράκτιος χώρος).

Οι βασικές κατευθύνσεις για τη χωρική διαφοροποίηση και την αναβάθμιση του ενδοπεριφερειακού χώρου στις κρίσιμες ζώνες του είναι:

α. Ορεινός χώρος.

Προώθηση ολοκληρωμένης ανάπτυξης μειονεκτικών περιοχών της ορεινής ενδοχώρας.

Συγκρότηση ορεινών κέντρων και βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού με ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων σε συνδυασμένα δίκτυα.

Βελτίωση των υποδομών (επαρχιακού οδικού δικτύου, γεωργικών υποδομών κλπ.) και ανάπτυξη των τηλε – υπηρεσιών.

Στήριξη της επιχειρηματικότητας με παροχή κινήτρων και ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της υπαίθρου.

Δημιουργία ενός συνεκτικού πλέγματος ορεινών κωμοπόλεων με προγραμματισμό έργων υποδομής σε επίπεδο ορεινής μικροπεριφέρειας και βελτίωση του οικιστικού ιστού στους ορεινούς οικισμούς για παροχή ενός επιπέδου υπηρεσιών.

β. Αγροτικός Χώρος

Συγκρότηση δικτύου αγροτικών κέντρων και βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Ενίσχυση της πολυαπασχόλησης στην ύπαιθρο με την προώθηση ήπιων παραγωγικών δραστηριοτήτων (π.χ. αγροτουρισμός, οικο-τουρισμός, πολιτιστικά δίκτυα, κ.α.).

Διατήρηση της ποικιλομορφίας του αγροτικού τοπίου

Σταδιακή ανάπτυξη οικολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας με αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του μεσογειακού χώρου για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα και ανάπτυξη παραδοσιακών μορφών γεωργικών καλλιεργειών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

γ. Παράκτιες Περιοχές

Ολοκληρωμένος φυσικός σχεδιασμός - διαχείριση των Παράκτιων Περιοχών και ειδικότερα :

Προστασία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων (περιοχές προστασίας Ramsar Αμβρακικού, Μεσολογγίου, περιοχές Natura κλπ.) και έλεγχος της ανάπτυξης.

Ολοκληρωμένος φυσικός σχεδιασμός καθ' όλο το μήκος του παράκτιου χώρου με προτεραιότητα στις κρίσιμες περιοχές που δέχονται μεγάλες πιέσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

Επικαιροποίηση των ρυθμίσεων ΖΟΕ στα πλαίσια των ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ του νόμου 2508/97, με βάση τον περιφερειακό σχεδιασμό και με στόχο την ελεγχόμενη ανάπτυξη τουρισμού - παραθερισμού στις παράκτιες περιοχές με παράλληλη προστασία των ευαίσθητων υποπεριοχών – οικοσυστημάτων της.

Ενοποίηση και προώθηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων με κατευθύνσεις προγραμματικού χαρακτήρα ανά παράκτια ενότητα καθώς και θέσπιση κινήτρων – αντικινήτρων για την ιδιωτική πρωτοβουλία με σκοπό την τουριστική αξιοποίηση με οργανωμένο τρόπο επιλεγμένων ακτών που διαθέτουν φέρουσα ικανότητα.

Γ.3.5. Διοικητική Διάρθρωση.

Ως βασικά προβλήματα του ισχύοντος διοικητικού σχήματος που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν είναι το μέγεθος και η λειτουργική βιωσιμότητα των διοικητικών ενοτήτων του ισχύοντος διοικητικού σχήματος.

Ως βασικοί στόχοι διοικητικής ανασυγκρότησης της περιφέρειας και δημιουργίας βιώσιμων διοικητικών ενοτήτων τίθενται:

- Η εκτατική διεύρυνση των ορίων της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στο πλαίσιο των χωρικών μετασχηματισμών που θα προκύψουν από την επιρροή των μεγάλων έργων υποδομής και των πρόσθετων διαπεριφερειακών οδικών συνδέσεων με άλλες περιφέρειες, ως κεντροβαρική περιφέρεια – Πύλη του Δυτικού αναπτύγματος της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωροταξικές σχέσεις και εξαρτήσεις που έχει ή μπορεί να αναπτύξει παραπέρα με τη Δυτική Στερεά Ελλάδα με την οποία έχει ομοιογενή χωροταξικά χαρακτηριστικά.
- Η δημιουργία διοικητικών ενοτήτων διαδημοτικής συνεργασίας σε ενδονομαρχιακό επίπεδο με προώθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης σε εταιρική βάση στις λειτουργικές ανθρωπογεωγραφικές ενότητες της υπαίθρου που σχηματίζονται στις περιοχές επιρροής ορισμένων κέντρων 3^{ου} οικιστικού επιπέδου, ως ευρύτερες διοικητικές μονάδες τοπικής ανάπτυξης και συνεργασίας.

Γ.3.6. Προγραμματικά Πλαίσια και Χωρική Εξειδίκευση παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Γ.3.6.1. Πρωτογενής τομέας

Γεωργία

Προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού προϊόντος (βελτίωση – εκσυγχρονισμός υποδομών, αναδιάρθρωση καλλιεργειών) κατά προτεραιότητα στις βασικές γεωργικές εκτάσεις της περιφέρειας (ευρύτερη περιοχή Μεσολογίου, Αγρινίου, παράκτια ζώνη νομού Ηλείας, λοιπές παράκτιες και παραλίμνιες ζώνες της περιφέρειας).

Ανάπτυξη οικολογικών καλλιεργειών με σύγχρονες μεθόδους πλέον φιλικές προς το περιβάλλον κατά προτεραιότητα στις προστατευόμενες περιβαλλοντικά περιοχές.

Έλεγχος της ανάπτυξης του τουρισμού – παραθερισμού κατά προτεραιότητα στις παράκτιες περιοχές της περιφέρειας.

Ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων στις ορεινές περιοχές της περιφέρειας στο πλαίσιο Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων.

Κτηνοτροφία

Ενθάρρυνση της οργανωμένης ανάπτυξης της κτηνοτροφίας σε κατάλληλες θέσεις (κτηνοτροφικά πάρκα), με έμφαση στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας και σε επιλεγμένες θέσεις στους λοιπούς νομούς.

Ελεγχόμενη ανάπτυξη της αιγοπροβατοτροφίας στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την προστασία του περιβάλλοντος των ορεινών – ημιορεινών περιοχών.

Ενίσχυση της υποδομής των βοσκοτόπων.

Υδατοκαλλιέργειες

Ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειας στις περιοχές προστασίας των υγροτόπων Ramsar (Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου, Αμβρακικός κλπ) υπό τις δεσμεύσεις των ειδικών περιβαλλοντικών διατάξεων.

Αποκλεισμός της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας στις περιοχές όπου προβλέπεται ανάπτυξη της τουριστικής και παραθεριστικής δραστηριότητας (σχετικές και οι γενικές κατευθύνσεις ΠΕΡΠΟ ν. Αιτωλοακαρνανίας, ΦΕΚ 1027 Δ / 2001). Ειδικότερα στην ευρύτερη παράκτια ζώνη του Αμβρακικού η εξειδίκευση της χωροθέτησης των χρήσεων (προτείνεται τόσο ως ζώνη ήπιας ανάπτυξης παραθερισμού – τουρισμού, όσο και ως ζώνη υδατοκαλλιεργειών) θα γίνει στα πλαίσια ειδικότερων μελετών, (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΠΟΑΠΔ υδατοκαλλιεργειών με αξιολόγηση κατά προτεραιότητα των υπαρχουσών συγκεντρώσεων υδατοκαλλιεργειών στην ευρύτερη περιοχή Βόνιτσας, Μενιδίου).

Εκπόνηση ειδικής μελέτης για την χωροθέτηση ΠΟΑΠΔ υδατοκαλλιεργειών (άρθρο 10, ν. 2742/99) κατά προτεραιότητα στο νομό Αιτωλοακαρνανίας που εμφανίζει συγκριτικό πλεονέκτημα στην ανάπτυξη του κλάδου. Στα πλαίσια της μελέτης αυτής θα εξεταστεί και ο βαθμός κορεσμού και η ανάγκη ανάσχεσης της ανάπτυξης σε ήδη ανεπτυγμένες με ιχθυοκαλλιέργειες περιοχές.

Ενθάρρυνση της ανάπτυξης χερσαίων υδατοκαλλιεργειών στην ενδοχώρα και ειδικότερα στις ορεινές περιοχές, ως συμπληρωματική δραστηριότητα.

Γ.3.6.2. Δευτερογενής τομέας

Μεταποίηση.

Γενικοί στόχοι :

- Έμφαση στην ποιότητα και παραγωγή επώνυμων – οικολογικών προϊόντων. Δημιουργία υποστηρικτικών υποδομών έρευνας, πιστοποίησης της ποιότητας των προϊόντων κλπ.
- Μείωση των παραγόμενων ρύπων στην πηγή τους και ορθολογική διαχείριση των πόρων.
- Υποστήριξη της ανάπτυξης των ΜΜΕ με στόχο την προσαρμογή τους στις διεθνείς τεχνολογικές εξελίξεις.
- Ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών με αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των υποστηρικτικών υποδομών (Τεχνολογικό Πάρκο Πατρών).

Κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης :

- Συμπλήρωση των υποδομών της ΒΙΠΕ - ΒΙΟΠΑ στην ευρύτερη περιοχή Πάτρας - Ρίου.
- Ενεργοποίηση της ΝΑΒΙΠΕ Αστακού.
- Αναζήτηση κατά προτεραιότητα ΒΕΠΕ οικιστικών κέντρων 2^{ου} επιπέδου, και οικιστικών κέντρων 3^{ου} επιπέδου, που βρίσκονται σε περιοχές με δυνατότητες ανάπτυξης της μεταποίησης (ευρύτερη περιοχή Αγρινίου - Μεσολογγίου, ευρύτερη περιοχή Πύργου – Αμαλιάδας, Αίγιο, Ναύπακτος κλπ).
- Ανάπτυξη της βιοτεχνίας - χειροτεχνίας παραδοσιακών προϊόντων λαϊκής τέχνης, στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού ιδιαίτερα στις ορεινές περιοχές.

Εξόρυξη

Αν και η εξόρυξη δεν αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική δραστηριότητα στην περιφέρεια, τίθεται ως γενικός στόχος η βιώσιμη περιβαλλοντικά διαχείρισή της στη βάση των πιο κάτω χωρικών κατευθύνσεων :

Οργανωμένη ανάπτυξη της εξορυκτικής δραστηριότητας (κατά προτεραιότητα στις περιοχές Καλαβρύτων, Κλειτορίας, Λαμπείας).

Χωροθέτηση λατομικών ζωνών αδρανών υλικών.

Γ.3.6.3. Τριτογενής τομέας

Τουρισμός

Επιθυμητοί άξονες ανάπτυξης Τουρισμού :

Οργανωμένη - ελεγχόμενη ανάπτυξη τουρισμού στην παράκτια ζώνη.

Ανάπτυξη ειδικών ήπιων μορφών τουρισμού σε ενιαία δίκτυα περιβαλλοντικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος με έμφαση στις ορεινές – μειονεκτικές περιοχές (περιβαλλοντικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, ιαματικός, αθλητικός, συνεδριακός, αγροτουρισμός κλπ) και σε διασύνδεση με τις όμορες περιφέρειες.

Ανάδειξη της Αρχαίας Ολυμπίας και της ευρύτερης περιοχής της στο πλαίσιο ειδικού αναπτυξιακού προγράμματος.

Ανάπτυξη της ειδικής τουριστικής υποδομής στην ευρύτερη αστική περιοχή Πατρών, ως Δυτικής Πύλης (συνεδριακό κέντρο κλπ).

Αξιοποίηση κατά προτεραιότητα των ιαματικών πηγών Κυλλήνης και Καϊάφα μέσω ειδικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης θεραπευτικού τουρισμού.

Ανάδειξη και προβολή της ελληνικής μυθολογίας με τις ιδιαιτερότητές της στον ενδοπεριφερειακό χώρο.

Οι χωρικές υποενότητες τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας (παράκτιες, εσωτερικές ή και ορεινές ζώνες) προσδιορίζονται ως εξής:

- Αμβρακικού Κόλπου, Ναυπακτίας, Μεσολογγίου – Αιτωλικού, Δυτικών Ακτών, Ενδοχώρα λιμνών Νομού Αιτωλοακαρνανίας,
- Ακράτας – Αιγίου – Καλαβρύτων, Πατρών – ορεινής Αχαΐας και Κάτω Αχαΐας – Καλογριάς Νομού Αχαΐας,
- Β.Δ. Ακτών Ηλείας – Λιμνοθάλασσας Κοτυχίου - Κυλλήνης, τεχνητής λίμνης Πηνειού – Αρχαίας Ήλιδας, Πύργου – Αρχαίας Ολυμπίας, ορεινής κεντρικής Ηλείας, ΝΔ παράκτιας περιοχής, Επικούρειου Απόλλωνα – Ανδρίτσαινας, Νομού Ηλείας.

Γ.3.7. Προγραμματικά πλαίσια και χωρικές κατευθύνσεις της οικιστικής ανάπτυξης Α και Β Κατοικίας

Ως **γενικοί στόχοι** για την οικιστική ανάπτυξη (Α και Β κατοικία) της περιφέρειας τίθενται :

Ο ολοκληρωμένος φυσικός σχεδιασμός της οικιστικής ανάπτυξης (Α και Β κατοικίας), με στόχο την κάλυψη των αναγκών που απορρέουν από την προσδοκώμενη διεύρυνση του εθνικού και διεθνούς ρόλου της Περιφέρειας, την προβλεπόμενη αύξηση του πληθυσμού (φυσική αύξηση, μετανάστευση), τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων, τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δομημένου περιβάλλοντος (δημόσιος χώρος πόλης, ιδιωτικός δομημένος χώρος), των αναγκών ειδικών κατηγοριών πληθυσμού (π.χ. φοιτητές) κλπ.

Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση των νέων οικιστικών υποδοχέων Α και Β κατοικίας με γνώμονα την εξυπηρέτηση των στόχων για την πολυκεντρική οικιστική ανάπτυξη, και την άρση της μειονεκτικότητας των ορεινών περιοχών.

Ο βιώσιμος σχεδιασμός των πόλεων και των οικισμών με προώθηση ολοκληρωμένων οικιστικών αναπλάσεων, προώθηση νέων προτύπων οικιστικής ανάπτυξης (πχ με ΠΕΡΠΟ) κλπ.

Ο έλεγχος και η οργάνωση της οικιστικής ανάπτυξης, ιδίως στις περιοχές με προβλήματα σύγκρουσης χρήσεων γης και ο σταδιακός περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης με έμφαση στις ζώνες υψηλής πίεσης (γεωργική γη, παράκτια μέτωπα, περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές).

Η δημιουργία αποτελεσματικότερου μηχανισμού πρόληψης ή και άμεσης καταστολής της αυθαίρετης δόμησης.

Για την κάλυψη των νέων οικιστικών αναγκών (ζήτηση) κύριας και παραθεριστικής κατοικίας προτείνονται οι εξής κατευθύνσεις :

- Κάλυψη των αναγκών της πρώτης κατοικίας κατά κύριο λόγο στις υφιστάμενες οικιστικές περιοχές και κατά δευτερο λόγο με λελογισμένες νέες οικιστικές αναπτύξεις με προτεραιότητα στις ευρύτερες περιοχές των οικισμών 1^{ου}, 2^{ου} και 3^{ου} επιπέδου.

- Κάλυψη των αναγκών της παραθεριστικής κατοικίας τόσο στους υφιστάμενους παραθεριστικούς οικισμούς (παράκτιους ή ορεινούς) όσο και σε νέους υποδοχείς στα πλαίσια του ολοκληρωμένου πολεοδομικού σχεδιασμού.

Προτάσεις εξειδίκευσης της οικιστικής πολιτικής κατά αναπτυξιακή ενότητα.

Ενότητα ανάπτυξης Αιτωλοακαρνανίας.

Ήπια ανάπτυξη παραθεριστικής κατοικίας (και τουρισμού) στην παράκτια και στην ευρύτερη ορεινή ζώνη του Αμβρακικού και προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας. Οργανωμένη ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών (με εκπόνηση ειδικής μελέτης για χωροθέτηση ΠΟΑΠΔ υδατοκαλλιεργειών).

Ρύθμιση συγκρούσεων χρήσεων γης στην ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου και στην παράκτια ζώνη Αντιρρίου – Ναυπάκτου.

Πρόληψη και οργάνωση των αναμενόμενων πιέσεων στην ευρύτερη περιοχή των μεταφορικών αξόνων και κόμβων (Δυτικός Άξονας, Πλατυγιάλι, Ζεύξεις Ρίου – Αντίρριου και Άκτιου – Πρέβεζας, Παραϊόνια).

Αναζήτηση περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης Β κατοικίας (και τουρισμού) στις παράκτιες και στις ορεινές ζώνες του νομού (σχετική απόφαση γενικών κατευθύνσεων ΠΕΡΠΟ ν. Αιτωλοακαρνανίας, ΦΕΚ 1027 Δ / 2001).

Ενότητα ανάπτυξης Αχαΐας

Δραστικός έλεγχος και περιορισμός οικιστικών επεκτάσεων Α και Β Κατοικίας και νέων μεγάλων τουριστικών συγκροτημάτων στην παράκτια ζώνη του νομού με στόχο τον περιορισμό των νέων αναπτύξεων παραθερισμού (και τουρισμού).

Προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας,

Ανάπτυξη παραθερισμού (και τουρισμού) στα ορεινά με αναζήτηση περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης Β κατοικίας και αναβίωση υπαρχόντων οικισμών.

Ενότητα ανάπτυξης Ηλείας

Πρόληψη – οργάνωση αναμενόμενων πιέσεων στην ευρύτερη περιοχή αξόνων και κόμβων μεταφορών (Πατρών – Πύργου – Κυπαρισσίας, Πύργου - Κατάκολλου), καθώς και στην ευρύτερη περιοχή Αρχαίας Ολυμπίας,

Ανάπτυξη Β κατοικίας (και τουρισμού) στις Δυτικές και Ν.Δ. ακτές (παράκτια ζώνη Κυλλήνης, Πύργου - Αμαλιάδας, Αρχαίας Ολυμπίας, Κρέστενων, Ζαχάρως), καθώς και στις ορεινές περιοχές.

Γ.3.8. Χρήση μηχανισμών και εργαλείων υλοποίησης του χωροταξικού σχεδιασμού

Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) σε Ευρύτερες Περιοχές μεγάλων μεταφορικών έργων και κόμβων.

Προτείνεται η αναζήτηση ΠΕΧΠ στις εξής ευρύτερες περιοχές :

Ευρύτερες περιοχές των ζεύξεων Ρίου – Αντίρριου και Ακτίου – Πρέβεζας.

Ζώνες κατά μήκος των βασικών οδικών αξόνων Ιόνιας Οδού – Δυτικός Άξονας και ΠΑΘΕ

Ευρύτερη περιοχή Πλατυγαλίου - Αστακού

Προτεραιότητα για την πρώτη πενταετία αποδίδεται στην ΠΕΧΠ Ρίου – Αντιρρίου και Πλατυγαλίου – Αστακού.

Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων σε Ορεινές – Μειονεκτικές Περιοχές

Προτείνεται η αναζήτηση ΠΕΧΠ στις ευρύτερες περιοχές :

Ορεινής Αιτωλοακαρνανίας (Δήμοι Θέρμου, Ινάχου, Αποδοτίας, Παναιτωλικού, Παραβόλας, Παρακαμπυλίων, Πλατάνου, Πυλλήνης).

Ορεινής Αχαΐας (Δήμοι Λευκασίου, Παϊών, Αροανίας, Καλεντζίου, Τριταίας, Καλαβρύτων, Λεοντίου).

Ορεινής Ηλείας (Δήμοι Λαμπείας, Λασιώνος, Πηνείας, Φολόης, Ανδρίτσαινας, Φυγαλίας, Ωλένης, Αλιφείρας).

Προτεραιότητα για την πρώτη πενταετία αποδίδεται στην ευρύτερη περιοχή ορεινής Αιτωλοακαρνανίας

Περιοχές αναζήτησης εκτάσεων οργανωμένης ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ - ΠΟΤΑ – ΒΕΠΕ κλπ.)

Προτείνεται:

Η εκπόνηση μελέτης ολοκληρωμένης ανάπτυξης θεραπευτικού τουρισμού και ανάπτυξης ειδικών τουριστικών υποδομών στις περιοχές ιαματικών πηγών Καϊάφα, Κυλλήνης, Κουνουπελίου του Ν. Ηλείας.

Η εκπόνηση ειδικής μελέτης για τον καθορισμό ΠΟΑΠΔ υδατοκαλλιεργειών (άρθρο 10, ν. 2742/99) με έμφαση στο νομό Αιτωλοακαρνανίας.

Ο καθορισμός ΠΟΑΠΔ κτηνοτροφίας με τη μορφή κτηνοτροφικών πάρκων με έμφαση στην Αιτωλοακαρνανία.

Η δημιουργία εμπορευματικού κέντρου στην ευρύτερη περιοχή Πατρών (Πάτρα, Ρίο, Αντίρριο) σε συνάρτηση με το νέο εμπορικό λιμάνι των Πατρών.

Συμπλήρωση των υποδομών ΒΕΠΕ– ΠΟΑΠΔ στην ευρύτερη περιοχή Πάτρας - Ρίου.

Αναζήτηση κατά προτεραιότητα ΒΕΠΕ – ΠΟΑΠΔ σε οικιστικά κέντρα 2^{ου} επιπέδου και στα οικιστικά κέντρα 3^{ου} επιπέδου που βρίσκονται σε περιοχές με δυνατότητες ανάπτυξης της μεταποίησης (ευρύτερη περιοχή Αγρινίου - Μεσολογγίου, ευρύτερη περιοχή Πύργου – Αμαλιάδας, Αίγιο, Ναύπακτος κλπ).

Οργανωμένη ανάπτυξη της εξορμητικής δραστηριότητας κατά προτεραιότητα στις περιοχές Καλαβρύτων, Κλειτορίας και Λαμπείας.

Χωροθέτηση λατομικών ζωνών αδρανών υλικών.

Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ)

Προτείνεται η εφαρμογή τους στην ευρύτερη περιοχή των αστικών κέντρων της περιφέρειας με έμφαση στις περιοχές Πάτρας, Αγρινίου, Πύργου.

Κατευθύνσεις για το φυσικό σχεδιασμό

Εκπόνηση Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλοντος στην Ευρύτερη Περιοχή Πατρών της οποίας τα ακριβή όρια θα προσδιοριστούν από την σχετική μελέτη (Πάτρα, Ρίο, Αντίρριο κλπ.), με στόχο : τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό της περιοχής ως νότιας δυτικής πύλης της χώρας, με συνεκτίμηση και των χωρικών επιπτώσεων – αναπτυξιακών προοπτικών από το έργο της ζεύξης Ρίου - Αντίρριου.

Εκπόνηση Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων με προτεραιότητα στα οικιστικά κέντρα 1^{ου}, 2^{ου} και 3^{ου} επιπέδου.

Επίσης προτείνεται να καταρτιστούν μελέτες ΓΠΣ - ΣΧΟΟΑΠ κατά προτεραιότητα στους ΟΤΑ που εμφανίζουν τα εξής χαρακτηριστικά :

- Αναμενόμενη ένταση χωρικών μετασχηματισμών λόγω υλοποίησης μεγάλων έργων υποδομής.
- Σύγκρουση χρήσεων γης (παράκτιες περιοχές υπό πίεση, περιοχές με σημαντικούς πολιτιστικούς και φυσικούς πόρους υπό πίεση).
- Μειονεκτικά χαρακτηριστικά (ορεινές περιοχές με φθίνοντα πληθυσμό και χαμηλή προσιτότητα).

Η κατάρτιση των μελετών ΓΠΣ προτείνεται να πραγματοποιηθεί κατά ομάδες ΟΤΑ με βάση τις περιοχές επιρροής των οικιστικών κέντρων 3^{ου} επιπέδου (ενότητες διαδημοτικής συνεργασίας).

Γ.4 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑ ΝΟΜΟ

Οι βασικοί **Στρατηγικοί Στόχοι χωρικής ανάπτυξης** ανά Νομό της Περιφέρειας είναι:

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

- Ο Ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού στο πλαίσιο ολοκληρωμένης διαχείρισης των φυσικών πόρων διεθνούς σημασίας, ελεγχόμενη και οργανωμένη ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων στην παράκτια ζώνη και προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού στις ορεινές και παραλίμνιες περιοχές.
- Ο Ενδυνάμωση της οικιστικής βιώσιμης ανάπτυξης του οικιστικού δικτύου με έμφαση στα οικιστικά κέντρα 2^{ου} και 3^{ου} επιπέδου (Αγρίνιο, Μεσολόγγι - Αιτωλικό, Ναύπακτος, Αμφιλοχία, Βόνιτσα, Αστακός – Πλατυγιάλι, Θέρμο) και

με προώθηση ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων και αναπλάσεων, εισαγωγή νέων τεχνολογιών και προώθηση των υπηρεσιών στήριξης των επιχειρήσεων, καθώς και με αναβάθμιση και επέκταση του κοινωνικού εξοπλισμού.

- Ο Προστασία και ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος στην παράκτια ζώνη Αμβρακικού, Ν.Δ. ακτών και λιμνών, ως διεθνώς προστατευόμενων φυσικών οικοσυστημάτων και τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, καθώς της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.
- Ο Έλεγχος ανάπτυξης στην παράκτια ζώνη Αμβρακικού και ρύθμιση των συγκρούσεων χρήσεων γης Α και Β κατοικίας, καθώς και χωροταξική ρύθμιση των αναμενόμενων πιέσεων στην ευρύτερη περιοχή αξόνων και κόμβων μεταφορών.
- Ο Παραπέρα ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός - αξιοποίηση των παραγωγικών κλάδων με πλεόνασμα ή εξειδίκευση και δημιουργία και ενίσχυση των δυναμικών δραστηριοτήτων διαπεριφερειακής ή και εθνικής σημασίας στους οποίους εξειδικεύεται ο Νομός (πρωτογενής, κατασκευές, εμπόριο και εκπαίδευση – υγεία), αποδίδοντας έμφαση στην αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού, των βιολογικών καλλιεργειών και της βιολογικής κτηνοτροφίας, της αλιευτικής δραστηριότητας παράκτιων και εσωτερικών υδάτων (ιχθυοκαλλιέργειες), καθώς και στην ολοκλήρωση και λειτουργία της NABΠΕ Πλατυγαλίου και στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων μεταποίησης βιοτεχνίας παραδοσιακών προϊόντων.

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

- Ο Ισχυροποίηση της υπάρχουσας εξειδίκευσης του Νομού στις Νέες Τεχνολογίες – Πληροφορική με εστίες το Πανεπιστήμιο και το Τεχνολογικό Πάρκο Πατρών και επέκτασή της στους τομείς της τηλεματικής, των οπτικών ινών και του ηλεκτρονικού εμπορίου, καθώς και στον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό του βιομηχανικού δυναμικού με σκοπό τη μεγιστοποίηση των επιχειρήσεων έντασης γνώσης σε συνάρτηση με την ανάπτυξη της έρευνας, της τεχνολογίας και της οργανωτικής στήριξης με σύγχρονα μέσα της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Ο Ανάπτυξη των διεθνών εμπορευματικών ροών και μεταφορών με πλήρη αξιοποίηση του λιμένα Πατρών και της σιδηροδρομικής γραμμής υψηλών ταχυτήτων Αθηνών – Κορίνθου – Πάτρας σε συνδυασμό με τη δημιουργία διεθνούς εμπορευματικού πάρκου στην Ευρύτερη Περιοχή Πατρών, αναβαθμίζοντας το Νομό σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Ο Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση της τουριστικής προσφοράς (καταλύματα, γενική τεχνική και ειδική τουριστική υποδομή, υπηρεσίες στήριξης) με έμφαση στον αστικό και το θαλάσσιο τουρισμό, οργάνωση μαζικού τουρισμού στην περιοχή Πατρών - Ρίου και Καλογρηάς, καθώς και με ενθάρρυνση των θεματικών μορφών τουρισμού με ανάπτυξη ολοκληρωμένων συμπλεγμάτων ειδικών μορφών τουρισμού στις ορεινές περιοχές.
- Ο Ενδυνάμωση της βιώσιμης ανάπτυξης του οικιστικού δικτύου με έμφαση στα οικιστικά κέντρα 1^{ου}, 2^{ου} και 3^{ου} επιπέδου (Πάτρα, Αίγιο, Κάτω Αχαΐα, Ρίο, Ακράτα, Καλάβρυτα, Χαλανδρίτσα, Κλειτορία και Σταυροδρόμι) λαμβάνοντας μέτρα άρσης του συγκεντρωτισμού στην Ευρύτερη Περιοχή Πατρών σε όφελος των λοιπών οικιστικών συμπλεγμάτων (ορεινών και εσωτερικών), καθώς και με προώθηση ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων και αναπλάσεων, εισαγωγή νέων τεχνολογιών, προώθηση των υπηρεσιών στήριξης των επιχειρήσεων, τέλος δε με αναβάθμιση και επέκταση του κοινωνικού εξοπλισμού.

- Ρύθμιση των συγκρούσεων χρήσεων γης Α και Β κατοικίας στην ευρύτερη περιοχή Πατρών, Αιγίου, Καλαβρύτων, έλεγχος και οργανωμένη ανάπτυξη σε όλη την παράκτια ζώνη και προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας και των λοιπών φυσικών πόρων (δάση, λιμνοθάλασσες, ποτάμια και λιμναία οικοσυστήματα, κ.ά.).
- Πρόληψη και οργάνωση των αναμενόμενων πιέσεων στην ευρύτερη περιοχή αζόνων και κόμβων μεταφορών (ΠΑΘΕ, Πατρών – Πύργου, Πάτρα, Αίγιο, Ρίο).

ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

- Ανάδειξη και αξιοποίηση των αρχαιολογικών και ιστορικών – πολιτιστικών πόρων και μνημείων, με έμφαση στην ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας σε συνδυασμό με τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και προστασία και αξιοποίηση της παράκτιας ζώνης και των ιαματικών πηγών της λίμνης Καϊάφα, καθώς και των λοιπών τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους με σκοπό την εξειδίκευση της τουριστικής – πολιτιστικής δραστηριότητας.
- Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του πρωτογενή τομέα με προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, ενθάρρυνση των βιολογικών καλλιεργειών και της βιολογικής κτηνοτροφίας, καθώς και με εισαγωγή νέας τεχνολογίας και βελτιωμένου γενετικού υλικού, ως αξιόλογου και προστατευτέου φυσικού και παραγωγικού πόρου για το Νομό, στήριξη των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων έντασης εργασίας και μέτρα τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού των ΜΜΕ.
- Ενδυνάμωση της βιώσιμης ανάπτυξης του οικιστικού δικτύου με έμφαση στα οικιστικά κέντρα 2^{ου} και 3^{ου} επιπέδου (Πύργος, Αμαλιάδα, Βάρδα, Λεχαινά, Γαστούνη, Αρχαία Ολυμπία, Κρέστενα, Ζαχάρω,) με προώθηση ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων και αναπλάσεων, εισαγωγή νέων τεχνολογιών, προώθηση των υπηρεσιών στήριξης των επιχειρήσεων, τέλος δε με αναβάθμιση και επέκταση του κοινωνικού εξοπλισμού.
- Προστασία και ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της λιμνοθάλασσας Κοτύχι και της Αρχαίας Ολυμπίας, καθώς και της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.
- Ρύθμιση των συγκρούσεων γης Β κατοικίας – τουρισμού στις Δυτικές και Ν.Δ. ακτές, έλεγχος και οργάνωση της ανάπτυξης σε όλη την παράκτια ζώνη και αναζήτηση δυνητικών περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης Β κατοικίας και τουρισμού στις Δυτικές και Ν.Δ. Ακτές, καθώς και στα ορεινά.
- Πρόληψη – οργάνωση των αναμενόμενων πιέσεων στην ευρύτερη περιοχή αζόνων και κόμβων μεταφορών (Πατρών – Πύργου – Κυπαρισσίας, Κατάκολο), καθώς και στην ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας.

Γ.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Γ.5.1 Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα δράσης

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του 3^{ου} ΚΠΣ της Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας αποτελεί και το Πρόγραμμα Δράσης για την υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων για την περίοδο 2000-2006.

Γ.5.2 Μακροπρόθεσμο πρόγραμμα δράσης

Για την περίοδο 2007-2015 εκτιμάται ότι η Περιφέρεια θα εξακολουθήσει να χρηματοδοτείται από τα διαρθρωτικά ταμεία με βάση την ασφαλή εκτίμηση ότι δεν θα έχει προσεγγίσει το 75% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφόσον εξακολουθήσει η Ευρωπαϊκή πολιτική και τα κριτήρια των διαρθρωτικών ταμείων. Στο μακροπρόθεσμο πρόγραμμα δράσης (χρονικός ορίζοντας δεκαπενταετίας) περιλαμβάνονται επί πλέον οι δράσεις που αναλυτικά αναφέρονται στο παρόν.

Δ. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΧΑΡΤΕΣ)

Όπως στο παράρτημα που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης αυτής.

Άρθρο 4

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ

Βάσω Παπανδρέου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ